

Quick scan flora en fauna

Kleine locaties Bypass IJssel-Drontermeer te Kampen

Opdrachtgever: Gemeente Kampen

25 maart 2013

projectnummer 57.13.02

Naam product: Quick scan flora en fauna

Locatie: Kleine locaties Bypass Kampen-Drontermeer te Kampen

Opdrachtgever: Gemeente Kampen

Opdrachtnemer: Laneco

Ons kenmerk: 57.13.02

Projectleider: ir. D van Pijkeren

Contact: DvPijkeren@Laneco.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	2
2	WETTELIJK KADER	7
2.1	FLORA- EN FAUNAWET	7
3	TOETSING	9
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	9
3.2	SOORTENBESCHERMING	9
4	CONCLUSIE	20
4.1	SOORTENBESCHERMING	20
4.2	CONSEQUENTIES	21
4.3	AANBEVELINGEN	24

BIJLAGEN:

bijlage 1: literatuurlijst

bijlage 2: beschermde plantensoorten in het deltagebied

bijlage 3: jaarrond beschermde vogels in het deltagebied

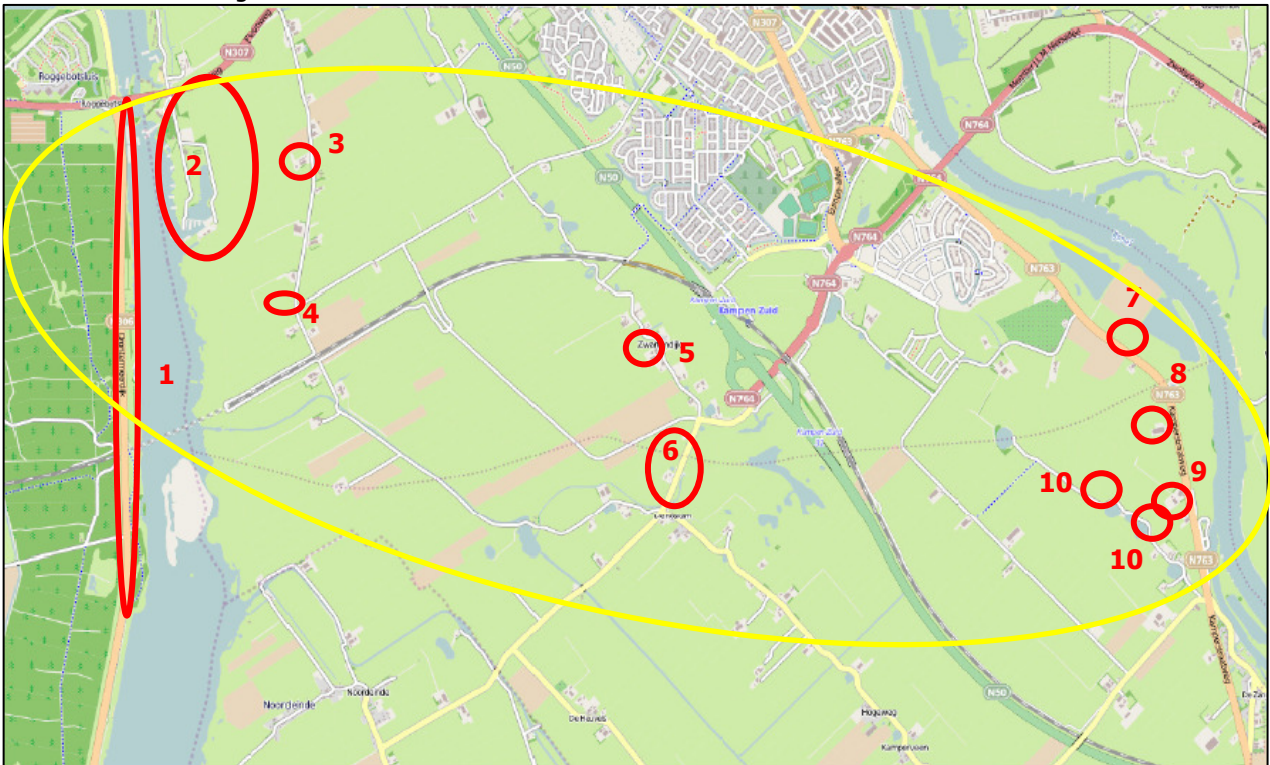
bijlage 4: belangrijke gebieden voor vleermuizen in het deltagebied

bijlage 5: potentieel geschikt habitat voor grote modderkruiper in het deltagebied

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Als onderdeel van het Programma Ruimte voor de Rivier wordt ten zuiden van Kampen onder andere een Bypass aangelegd tussen de IJssel en het Drontermeer. Hiervoor zijn al verschillende onderzoeken, waaronder ecologisch onderzoek, uitgevoerd. Enkele objecten bleken bij deze eerste inventarisatie echter niet meegenomen. Dit onderzoek behandelt de toetsing aan Flora- en faunawet die voor deze onderdelen in het kader van het bestemmingsplan nodig is.

Globale ligging plangebied (Kaart Open Streetmaps) met in geel de globale ligging van het Bypass en in rood de onderzochte deellocaties.

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving. Deze quick scan behandelt het onderdeel soortenbescherming, waarvoor de Flora-en faunawet van toepassing is.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het gebied ten zuiden van Kampen waar de aanleg van de Bypass is voorgenomen, is een vrij open, oud poldergebied, waar open weiden met een dicht netwerk van watergangen afgewisseld worden door oude ontginningswegen met erven, dijken en wielen. Het gebied is vrij open, maar lokaal nabij concentraties van erven ook kleinschalig van aard.

Omdat bij verdere planontwikkeling bleek dat een aantal eerder niet onderzochte objecten toch deel uit (gingen) maken van de plannen, zijn deze objecten in deze quick scan onderzocht. De objecten worden hieronder opeenvolgend behandeld.

1) *Objecten buitendijks gemeente Dronten*

Volgens de bestemmingsplankaart waren er aan de Dronterzijde van Drontermeer nog enkele objecten aanwezig die bij de ophoging ten behoeve van de verplaatsing van de Roggebotsluis en de aantakking van de Bypass, zouden verdwijnen. Deze waren niet eerder onderzocht. Dit onderzoek behandelt alleen de niet onderzochte bouwobjecten.

Bij het veldonderzoek bleek alleen bij een kleine haven en botenopslag een gesloten, enkelwandige houten schuur aanwezig. De schuur is gedekt met abc golfplaten. Deze opslagschuur staat temidden van een singel van wilg, els en meidoorn.

De overige objecten bleken bankjes en borden in intensieve bermen die geen waarde hebben voor flora en fauna.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

De omgeving van camping Roggebot is het grootste deelgebied in dit onderzoek. Het omvat de Camping, de achterliggende jachthaven, het terrein van de kanovereniging de Skonenvaarder en het weidegebied ten oosten van dit terrein tot aan de toekomstige dijk (op enige afstand van de Buitendijksweg).

Het terrein rondom de camping, de kanovereniging en de jachthaven is groen, met veel opgaande oudere bomen, knotbomen, struwelen. Over de camping en naar de jachthaven lopen laanstructuren en er liggen bosjes langs de randen. Ook zijn er natuurlijke overgangen van het campingterrein naar het

Drontermeer en een grote binnenvijver aanwezig. Langs de randen staan enkele rietkragen. Tussen al dit groen staan het verenigingsgebouw van de Skonenvaarder, enkele toiletgebouwen en een horecagebouw, die zijn gebouwd van steen. Het gebouw van de Skonenvaarder heeft een puntdak met pannen. De overige gebouwen hebben een plat dak. Naast deze stenen gebouwen zijn de gebouwen van de receptie en de jachthaven van hout gemaakt.

Direct ten oosten van dit recreatieterrein ligt een weidegebied wat opgehoogd en vergraven zal worden. Er zijn zowel smalle ondiepe sloten als bredere en diepere sloten aanwezig. Het gebied is niet zeer intensief beheerd. In de sloten zijn veel kenmerken van kwel aanwezig, en worden verspreid gezoomd met smalle rietkragen.

Deze terreinen zullen mogelijk worden opgehoogd. Hiervoor moeten alle bestaande structuren worden verwijderd.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

3) Buitendijksweg 1a

Buitendijksweg 1a betreft een voormalig grondgebonden melkveebedrijf. Achter de huidige bedrijfswoning staat twee grote schuren en een hooiberg. De ene schuur betreft een grote loopstal met een capaciteit voor meer dan 200 koeien. De andere schuur is een opslagschuur. Direct daarachter ligt een oude ingevallen hooiberg. De schuren zijn gedekt met abc golfplaten. De loopstal heeft aan de kopse kanten een dubbelwandige houten wand, en is geïsoleerd onder het dak. Om het erf heen staat een brede, hoog opgaande erfsingel.

Op dit erf zullen de schuren worden gesloopt. De woning blijft gehandhaafd.

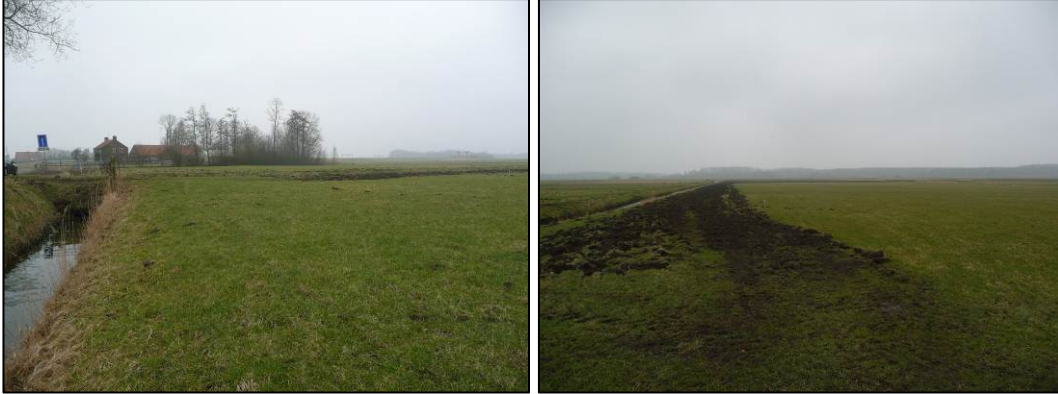

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

4) Buitendijksweg ongenummerd

De Buitendijksweg ongenummerd betreft een weideperceel tegenover de Cellesbroeksweg. Het perceel wordt omzoomd door sloten, en op de kruising van de Buitendijksweg en de Cellesbroeksweg staan 3 oudere eiken. Het graslandperceel zelf is een intensief perceel van engels raaigras.

Op dit perceel is de bouw van enkele woningen voorgenomen.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

5) Schuur op Zwartendijk 8

Op het erf van het voormalige agrarische bedrijf aan de Zwartendijk 8 staan nog verschillende schuren. De meeste hiervan blijven gehandhaafd. Enkel een aanbouw van zwarte damwandplaten die wordt gebruikt voor de opslag van hooi, zal worden gesloopt. Het onderzoek richt zich alleen op deze aanbouw.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

6) Objecten Nieuwendijk

Aan de Nieuwendijk, nabij de Zwartendijk, staan 3 niet eerder onderzochte objecten. De eerste betreft een stacaravan met een houten schuurtje op nummer 2a. De stacaravan is opgetrokken van kunststof panelen, en is in goede staat van onderhoud. Er zijn geen spleten of kieren te zien. De houten schuur is enkelwandig en heeft een bitumen dak. Deze objecten zullen worden gesloopt.

Het erf Nieuwendijk 3 bestaat uit een woongebouw, enkele schuren en een naastgelegen pool. Om het erf heen staat een erfsingel van beukenhaag en knotbomen. De schuren zijn gebouwd van damwandprofiel. Deze schuren zullen worden gesloopt bij de werkzaamheden.

Het laatste object betreft een oude hooiberg die is verbouwd tot paardenstal. Het object heeft een rieten dak, en stalen wanden. Het wordt omgeven door een singel, en er loopt vanaf de weg een smalle laan van berken naar het object. Ook dit object zal worden gesloopt.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

7) Horeca Kamperstraatweg

Op de dijk, waar de Kamperstraatweg op ligt, is op een korte verbreding de realisatie van een nieuwe horecavoorziening voorgenomen. Deze wordt nabij de kruising met de Chalmotweg aangelegd, op de dijk.

Indrukken van de locaties 7 (links) en 8 (rechts) (foto's Laneco).

8) Trafohuisje Kamperstraatweg

Temidden van open weilanden ligt nabij de Kamperstraatweg, een Trafohuisje. Het trafohuisje betreft een gemetseld gebouwtje met een plat dak. Er staat om het gebouwtje alleen wat ruderele ruigte. Dit gebouwtje zal worden gesloopt.

9) Kamperstraatweg 15

De locatie Kamperstraatweg 15 betreft een voormalig melkveehouderijbedrijf. De boerderij zelf bestaat uit een T boerderij met een steens muur en pannendak. Het achterhuis heeft wel een spouw, en is ook gedekt met pannen. Direct tegen dit huis aan ligt een grote loopstal die als groepshuisvesting voor paarden in gebruik is. Verder liggen op het erf nog een oude hooiberg en 2 kleinere (kap)schuren. Aan de noordzijde van het erf staat een erfsingel van struwelen.

Op de locatie Kamerstraatweg zullen alle gebouwen worden verwijderd ten behoeve van de dijkverlegging.

Indrukken van de locatie (foto's Laneco).

10) Nieuwbouwlocatie 1 en 2 Venedijk Zuid

Net ten zuiden van de Kamperstraatweg ligt de Venedijk; een oude kronkelige dijk met een viertal dicht bij elkaar gelegen wielen er aan. Langs de weg ligt de oude dijk, met daar direct tegen een bredere watergang.

Ter hoogte van het tweede wiel (vanuit het zuiden gezien) direct achter het erf Kamperstraatweg 15, en net na het vierde wiel, is de realisatie van twee nieuwe erven voorgenomen. Hiervoor zal op het weideperceel worden gebouwd, direct ten noorden van de watergang tegen de dijk. Het weideperceel betreft een intensief weideperceel van enkels raaigras.

Indrukken van de locaties (foto's Laneco).

2 WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNAWET

2.1.1 *Kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.1.2 *Procedurele gevolgen*

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van EL&I nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen mogelijk is onder een beperkt aantal voorwaarden. Ontheffingen van de Flora- en faunawet worden alleen verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

Alle soorten:

- Er zijn geen alternatieven;
- Het duurzaam voortbestaan van de populatie is niet in het geding.

Voor soorten van Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Uit een uitspraak van Raad van State (juli 2012) blijkt dat in alle gevallen dat het overtreden van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet niet kan worden voorkomen door mitigatie, bij het ministerie een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd. Er moet voldoende mitigatie worden uitgevoerd om alle effecten te voorkomen. Het ministerie (bevoegd gezag) houdt wel vast aan het principe van een positieve afwijzing.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een eco-loog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Lim-pens, 1997), de digitale Zoogdieratlas (2005-2012), De Zoogdieren van Over-ijssel (2011), gegevens van Ravon (2011) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. Verder is gebruik gemaakt van het Flora en fau-naonderzoek IJsseldelta Zuid (Altenburg en Wymenga, 2007) en de Natuurin-ventarisatie IJsseldelta-Zuid (Tauw, 2012). De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. De Natuurinventarisaties zijn zeer specifiek. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 26 februari 2013 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krij-gen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op be-schermden planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantas-ting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.2.1 *Vaatplanten*

De locaties 3, 4, 5, 6, 8, 9 en 10 betreffen erven en/of intensieve weideperce-len. In dergelijke biotopen kunnen beschermde planten worden uitgesloten. Er is sprake van een intensief beheerde en bemeste situatie met een grassige vegetatie zonder veel kruiden; een voedselrijk en door mensen beïnvloed biotoop. Strikt beschermde plantensoorten kunnen hier worden uitgesloten.

De objecten 1, 2 en 7 bestaan uit een ander biotoop wat minder intensief is, en waarin kruiden meer groei- en vestigingskansen hebben.

1) *Objecten buitendijks gemeente Dronten*

In een eerder onderzoek door Tauw bv in 2010, is de Dronterzijde van het Drontermeer op vaatplanten onderzocht. Ten oosten van de N306 is de gevlekte rietorchis (tabel 2 Flora- en faunawet) éénmalig aangetroffen (zie ook bijlage 2). Bij het ophogen van de gronden zal deze groeiplaats worden aangetast. Rondom de onderzochte objecten is echter sprake van een intensief beheerde, vrij droge situatie waar deze soort niet zal groeien. Op basis van het gerichte veldonderzoek van Tauw kunnen andere soorten worden uitgesloten.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

Op en rond het recreatieterrein Roggebot zijn op enkele plaatsen ook groeiomstandigheden aanwezig die geschikt zijn voor beschermde planten. Gewone dotterbloem (tabel 1 Flora- en faunawet) is hier eerder aangetroffen. Vooral nabij de waterkanten op enkele glooiende oevers kunnen bijvoorbeeld brede orchis en gevlekte rietorchis voorkomen. Als deze lage delen worden aangetast is nader onderzoek noodzakelijk om het voorkomen van beschermde soorten en effecten op deze soorten nader te kunnen specificeren.

Soorten van drogere en meer schrale omstandigheden als wilde marjolein, lange ereprijs en klein glaskruid worden hier niet verwacht vanwege het intensievere gebruik van de hogere delen.

7) *Horeca Kamperstraatweg*

Langs de Kamperstraatweg wordt op de dijk een nieuwe horecavoorziening gerealiseerd. Nu bestaat de dijk uit een relatief schrale grassige vegetatie. Het stuk waar de horecavoorziening wordt gebouwd is tijdens eerder onderzoek door Tauw niet onderzocht op beschermde plantensoorten. In 2007 is door Altenburg en Wymenga echter de hele dijk onderzocht. Hierbij is alleen de algemeen voorkomende beschermde plantensoorten (tabel 1 Flora- en faunawet) gewone vogelmelk op de dijk aangetroffen. Omdat de situatie de laatste 6 jaar niet is gewijzigd, mag aangenomen worden dat er geen vestiging van andere plantensoorten heeft plaatsgevonden. Groeiplaatsen van de gewone vogelmelk mogen op basis van een algemene, landelijk geldende vrijstelling worden aangetast.

Samengevat

Alleen op locatie 2 kunnen effecten op strikt beschermde plantensoorten niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van beschermde soorten uitsluiten dan wel aantonen.

3.2.2 **Grondgebonden zoogdieren**

In alle deelgebieden/objecten is wel enige dekking aanwezig in de vorm van ruigte, begroeiing of rommelige overhoeken. Hierdoor kunnen verschillende algemeen voorkomende beschermde soorten in de deelgebieden/objecten voorkomen. Het gaat dan om soorten als egel, mol, haas, konijn, kleine marterachtigen en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en

spitsmuizen (Zoogdieratlas.nl). Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Volgens verspreidingsgegevens (VZZ, Zoogdieratlas.nl, Zoogdieren van Overijssel e.d.) kunnen de strikt beschermde zoogdiersoorten eekhoorn, bever, waterspitsmuis en steenmarter in de omgeving voorkomen.

De bever is tot nu toe alleen in de IJssel aangetroffen. Aangezien geen van de deelgebieden (deels) bestaat uit grotere watereenheden, wordt de bever niet verwacht.

De eekhoorn is een aantal jaren terug in het zuidelijk deel van Kampen waargenomen. Tijdens het veldbezoek waren de bomen nog kaal. Alleen de deelgebieden 1 en 2 bevatten grotere boomstructuren. Er zijn echter geen nesten van eekhoorn gezien.

De steenmarter is een soort die veel in bebouwing woont. Bij onderzoek door Tauw in 2010 is de aanwezigheid van deze soort in het Deltagebied onderzocht; specifiek gericht op de woningen/erven Buitendijksweg 7, 9 en 14, Kamperstraatweg 7, Chalmotweg 3a en Nieuwendijk 1. Op de locatie Buitendijksweg 7 zijn sporen van deze soort aangetroffen. Van de onderzochte extra deellocaties zijn de locaties 1, 2, 3, 5, 6 en 9 niet op voorhand ongeschikt voor de steenmarter. Deze worden verder uitgewerkt. De overige locaties bestaan uit open weilanden die ongeschikt zijn voor de steenmarter, of zijn niet toegankelijk (trafohuisje).

Aan de Dronterzijde is éénmalig een boommarter waargenomen door Tauw in 2010. Deze soort is niet van deze regio bekend. In het plangebied van de delta komt de soort niet voor volgens Tauw. In de onderzochte deellocaties kan de boommarter vanwege verstoring worden uitgesloten.

De waterspitsmuis is gebonden aan natuurlijke watergangen en oevers met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie en met kruiden begroeide oevers die niet steil zijn of direct aansluiten op het water. In 2007 is de hele delta middels een uitgebreid onderzoek geïnventariseerd (raaien met inloopvallen in geschikte habitats) onderzocht. Hierbij zijn alleen in het natuurgebiedje De Enk waterspitsmuizen aangetroffen. Van de locaties die in dit onderzoek zijn onderzocht, is alleen locatie 2 het recreatiegebied Roggebot, geschikt voor de waterspitsmuis. Op de overige locaties zijn geen natuurlijke watergangen met rietkragen en glooiende oevers aanwezig.

1) Objecten buitendijks gemeente Dronten

Steenmarter

De schuur op het terrein van een kleien botenopslag/jachthaven heeft geen zolder, en wordt intensief gebruikt door mensen. Er wordt daarom geen steenmarter verwacht. Er zijn in de omgeving van de schuur en onder het overstek aan de achterzijde ook geen sporen van de steenmarter aangetroffen.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder
Steenmarter*

De gebouwen op en rond het recreatieterrein niet toegankelijk zijn voor de steenmarter, en de havengebouwen worden vrij intensief gebruikt.

Echter, onder de stacaravans huizen veel konijnen. Deze ruimtes zijn ook geschikt voor de steenmarter. Een nader onderzoek kan de aanwezigheid van de steenmarter aantonen danwel uitsluiten.

Waterspitsmuis

In 2007 is de aanwezigheid van de waterspitsmuis in het Deltagebied onderzocht. Ook enkele watergangen rondom het recreatieterrein tegen de weiden zijn onderzocht. Er zijn op die locaties geen waterspitsmuizen aangetroffen.

Echter, de vijver, die niet in directe verbinding staat met open water, en wel kwelinvloeden en brede rietkragen heeft, is niet onderzocht. De aanwezigheid van de waterspitsmuis in dit geschikte habitat kan niet worden uitgesloten. Om de aanwezigheid, en daarmee effecten op deze soort te specificeren, is nader onderzoek noodzakelijk.

3) *Buitendijksweg 1a*

Steenmarter

De schuren op het erf van de Buitendijksweg 1a zijn onderzocht op sporen van de steenmarter. Deze zijn niet gevonden. Effecten kunnen daarom worden uitgesloten.

5) *Schuur op Zwartendijk 8*

Steenmarter

De enkelwandige aanbouwschuur op Zwartendijk nummer 8 is ook van binnen onderzocht op de aanwezigheid van de steenmarter. Er zijn geen sporen gevonden of waarnemingen gedaan. Effecten kunnen worden uitgesloten.

6) *Objecten Nieuwendijk*

Steenmarter

In de stacaravan en het bijbehorende schuurtje zijn geen mogelijke verblijfplaatsen voor de steenmarter aanwezig vanwege het ontbreken van toegangen.

De schuren op Nieuwendijk 2, en de nabijgelegen paardenstal annex hooiberg, konden vanwege ontbreken van toestemming voor betreding niet worden onderzocht. De steenmarter kan hier niet worden uitgesloten. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van deze soort aantonen dan wel uitsluiten.

9) *Kamperstraatweg 15*

Steenmarter

De locatie Kamperstraatweg was maar beperkt toegankelijk tijdens de veldverkenning. Het erf was afgesloten middels een hek. Bij eerder onderzoek is dit erf niet gedetailleerd bekeken. De aanwezigheid van de steenmarter kan niet op voorhand worden uitgesloten op deze locatie.

Samengevat

Op de meeste locaties kan de steenmarter door het aanwezige biotoop, of door gericht onderzoek worden uitgesloten. Echter, op de locaties 2, 6 en 9 is nader onderzoek nodig om de aanwezigheid en effecten op deze soort uit te sluiten. Voor de waterspitsmuis is op locatie 2 rond de vijver ene nader onderzoek noodzakelijk.

3.2.3 **Vleermuizen**

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boom-bewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Bij eerdere gerichte onderzoeken in het plangebied door Altenburg en Wymenga (2007) en Tauw (2010) zijn in en om het plangebied verschillende soorten vleermuizen waargenomen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, meervleermuis en watervleermuis (zie ook bijlage 4). Van deze soorten zijn de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis boom-bewonende soorten. De overige soorten zijn gebouw-bewonend.

Bij eerder uitgevoerd onderzoek zijn in en direct om het deltagebied verblijfplaatsen van watervleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis vastgesteld. Dit onderzoek richtte zich op de functie van de woningen/erven Buitendijkseweg 7, 9, 11 en 14, Kamperstraatweg 7 en 9, Chalmotweg 3a en Nieuwendijk 1

Bij onderzoek door Tauw (2010) zijn als bijwaarnemingen een kolonie laatvliegers aangetroffen aan de Kamperstraatweg 15 (deelgebied 9), en direct nabij deze locatie in een beukenboom een kolonie van de watervleermuis.

Vliegrouete en foerageergebied

De meeste deelgebieden zijn te klein om een belangrijk onderdeel van foerageergebieden of vliegroutes te vormen. Alleen op het recreatieterrein Roggebot kunnen belangrijke onderdelen van het leefgebied aanwezig zijn.

Verblijfplaatsen

De locatie Kamperstraatweg, en een nabijgelegen beuk, zijn eerder als verblijfplaats voor respectievelijk laatvlieger en watervleermuis aangemerkt.

De schuren met metalen damwanden, enkelwandige houten muren, en/of golfplaten daken zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het gaat dan om de locaties 1, 5 en 6. Ook de open weiden/ het dijkta-lud op de locaties 4, 7 en 10 zijn ongeschikt als verblijfplaats.

De wielen nabij locatie 10 worden wel gebruikt door vleermuizen, maar de nieuwbouw van woningen op enige afstand zal deze functie niet beperken. Van het trafohuisje (8) is de spouw wel toegankelijk, maar er zijn geen lijn-vormige elementen van en naar het huisje, en het ligt in een open landschap zonder beschutting. Hier worden geen verblijfplaatsen verwacht.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

Het clubgebouw van de Skonenvaarder, enkele toiletgebouwen, ondersteunende gebouwen en de havengebouwen zijn niet op voorhand ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook zijn er enkele oude knotbomen met holtes aanwezig, en langs de vijver nabij de jachthaven staan oude bomen met vele holtes. Deze zijn allen geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Ook kan het groene recreatiegebied een belangrijke foerageer- en vliegroute zijn. Deze objecten zijn niet eerder gedetailleerd onderzocht. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van soorten uitsluiten dan wel aantonen.

3) *Buitendijksweg 1a*

De oude ligboxenstal aan de Buitendijksweg 1a heeft een dubbele houten wand. De beschutte erfsingel in combinatie met potentieel geschikt verblijfplaatsen maken deze locatie geschikt als verblijfplaats. Aantasting van verblijfplaatsen bij de sloop van de loopstal is niet geheel uit te sluiten.

9) *Kamperstraatweg 15*

Bij eerder onderzoek zijn in de woning aan de Kamperstraatweg 15 vijf laatvliegers uitvliegend waargenomen. Ook wordt een nabijgelegen beuk door de watervleermuis gebruikt. Echter, er is in de onderzoeken van Tauw aangegeven dat deze locatie niet als onderzoekslocatie is aangemerkt. Aanbevolen wordt daarom om deze locatie nogmaals gedetailleerd te bekijken om na te gaan wat het belang van de locatie voor vleermuizen is.

Samengevat

Op de meeste locaties kunnen belangrijke onderdelen uit het leefgebied vleermuizen door het aanwezige biotoop, of de aanwezige bebouwing worden uitgesloten. Echter, op de locaties 2, 3 en 9 is nader onderzoek nodig om de aanwezigheid en effecten op deze soortgroep uit te sluiten.

3.2.4 **Vogels**

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende soorten vogels waargenomen. Het aantal is vanwege de onbeschutte ligging van een aantal objecten in de winter door bladverliezende bomen en struiken, vrij beperkt. Soorten als buizerd, wilde eend, bergeend, kuifeend, knobbelzwaan, kolgans, kokmeeuw, koolmees, ekster, kramsvogel, huismus, vlaamse gaai. Verder zijn sporen van kerkuil en steenuil, en nesten van buizerd (deelgebied 2) en een andere nog onbekende roofvogelsoort (deelgebied 3) gevonden, en zijn nesten van de boerenzwaluw waargenomen in de deelobject 5.

Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, (voorbeeld: kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Verder is er in de lijst met jaarrond beschermde soorten ook een lijst 5 toegevoegd, waarin soorten staan vermeld waarvoor op populatieniveau effecten in kaart moeten worden gebracht. Het gaat dan om soorten als boerenzwaluw, bosuil, torenvalk en koolmees. De veranderingen zullen geen effecten op populatieniveau teweeg brengen voor de in deze lijst 5 genoemde soorten.

In het plangebied worden van de lijst van jaarrond beschermde soorten, gezien de habitats en omgeving alleen gierzwaluw, huismus, steenuil, kerkuil, ransuil, buizerd, sperwer en grote gele kwikstaart verwacht. In de onderzochte deellocaties/objecten kan deze laatste soort worden uitgesloten vanwege de afwezigheid van snel stromend water. Wel zijn jaarrond beschermde soorten als huismus, steenuil, ransuil, kerkuil, ooievaar, boomvalk, buizerd, en havik tijdens onderzoek door Tauw (2010) aangetroffen in en om het Delta-gebied (zie ook bijlage 3). Van de onderzochte in deze quick scan onderzochte locaties is in deelgebied 2, het recreatieterrein Roggebot, sprake van broedgevallen van kerkuil en ransuil. Ook is op locatie 3 een steenuil waargenomen op het erf.

Gezien de constructie en biotopen kunnen in de deelgebieden 4, 7, 8 en 10 worden geen jaarrond beschermde vogels verwacht. De open weide/het dijk-talud zijn geen geschikte broedplaats, en het trafohuisje heeft geen geschikt toegangen.

1) Objecten buitendijks gemeente Dronten

Het schuurtje op de jachthaven/botenopslag had geen kenmerken van de aanwezigheid van uilen of huismussen. De schuur is enkelwandig, en er waren geen kalksporen, braakballen of andere waarnemingen die er op wijzen dat hier uilen aanwezig zijn. Andere jaarrond beschermde soorten als roofvogels

en de ransuil broeden in bomen. De gierzwaluw broedt alleen onder pannendaken.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

Bij eerdere onderzoeken (Tauw, 2010) zijn op en rond het recreatieterrein broedgevallen van kerkuil en ransuil vastgesteld. Bij de veldverkenning in 2013 is ook een buizerdhorst vastgesteld die, volgens de eigenaar, elk jaar wordt gebruikt. De eigenaar meldde ook dat de kerkuilenkast in 2012 is gebruikt door een torenvalk.

Hoewel de huismus niet is waargenomen, kan deze soort hier niet op voorhand worden uitgesloten. De bebouwing, met strak aaneengesloten pannen of platte daken, lijkt ongeschikt voor de gierzwaluw. Van de ooievaar zijn geen nesten aanwezig.

Op basis van eerder uitgevoerd onderzoek komt de ransuil hier voor. Om vast te stellen of in 2013 de buizerd en de kerkuil hier weer broeden, wordt nader onderzoek aanbevolen.

3) *Buitendijksweg 1a*

Op de locatie Buitendijksweg 1a is volgens eerder onderzoek (Tauw, 2010) een steenuil aanwezig. De eigenaar maakte ook melding van deze soort. Verder is er een kerkuil aanwezig op het erf gezien de sporen in de voormalige loopstal. Mogelijk gaat het hier (gezien de beperkte afstand) om het paartje wat in 2010 nog op de jachthaven in deelgebied 2 broedde.

In de erfsingel is verder een roofvogelhorst aangetroffen tijdens het veldbezoek. Verder zijn de schuren geschikt als broedplaats voor de huismus.

Er kan daarmee van uit worden gegaan dat bij de sloop van de schuren een broedplaats van de steenuil, de kerkuil en mogelijk van de huismus zullen worden aangetast. Indien de erfsingel ook wordt verwijderd, kan ook een roofvogelhorst worden aangetast. Naar roofvogels en de huismus wordt nader onderzoek aanbevolen om de effecten te kunnen specificeren.

De gierzwaluw wordt niet in de schuren verwacht. Deze soort broedt namelijk niet onder golfplaten. Van de ooievaar zijn geen nesten aanwezig.

5) *Schuur op Zwartendijk 8*

De schuur op het erf Zwartendijk 8 is onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogels. Er is alleen één boerenwaluwnest aangetroffen. Sporen van uilen zijn niet gevonden. Andere jaarrond beschermde vogels worden in deze schuur van plaatwerk niet verwacht. Voor de boerenwaluw zijn in andere stallen nog voldoende alternatieven.

6) *Objecten Nieuwendijk*

De stacaravan op nummer 3a is hermetisch dicht. Ook in het schuurtje zijn geen openingen aanwezig. Jaarrond beschermde nesten worden hier niet verwacht. Wel zat in een van de twee oude essen aan de achterzijde van het perceel een buizerd te rusten. Een nest is niet gevonden.

De voormalige hooiberg en de schuren op het erf op nummer 2 konden vanwege het ontbreken van toestemming van de eigenaar niet worden onderzocht. Op het dak van een van de schuren is een ooievaarsnest met kunststof ooievaars aanwezig. Deze locatie is daarmee ongeschikt voor echte ooievaars. De gierzwaluw broedt niet onder golfplaten daken en kan daarom ook worden uitgesloten. Ook zijn geen roofvogelhorsten waargenomen. De schuren zijn echter niet op voorhand ongeschikt voor kerkuil, steenuil en huismus. Het gaat dan vooral om nestplaatsen van deze soorten.

9) *Kamperstraatweg 15*

Het erf aan de Kamperstraatweg 15 was grotendeels niet toegankelijk tijdens de veldverkenning. Wel zijn enkele tientallen huismussen op het erf aanwezig, en zijn sporen van kerkuil in een van de stallen gezien. Ook steenuil kan hier niet worden uitgesloten. Verder is het huis niet op voorhand ongeschikt voor gierzwaluw. In de erfsingel zijn echter geen horsten gezien, en ook een ooievaarsnest is niet aanwezig.

Om effecten op beschermde soorten beter te kunnen bepalen is een nader onderzoek nodig naar de jaarrond beschermde vogelsoorten steenuil, kerkuil, huismus en gierzwaluw. Het gaat dan vooral om nestplaatsen van deze soorten.

Samengevat

Voor het recreatieterrein Roggebot moet voor de volledigheid worden gekeken naar de buizerd en de kerkuil. Voor de schuren en singel aan de Buitendijksweg is nader onderzoek noodzakelijk naar huismus en roofvogels. Voor de objecten aan de Nieuwendijk en de locatie Kamperstraatweg 15, die niet volledig konden worden onderzocht, is nader onderzoek naar huismus, steenuil, kerkuil en gierzwaluw (alleen Kamperstraatweg) nodig.

3.2.5 **Amfibieën**

Tijdens eerder onderzoek (Tauw, 2010, en Altenburg en Wymenga, 2007) is het onderzoek geconcentreerd op soorten die hier volgens verspreidingsgegevens voorkomen. Bij onderzoek zijn de algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet) meerkikker, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen.

Er is ook in het Deltagebied gezocht naar de poelkikker en de rugstreeppad, die hier volgens verspreidingsgegevens (Ravon, 2011) voor kunnen komen. Deze zijn niet aangetroffen. Er is van uitgegaan dat dit onderzoek goed is uitgevoerd.

De meeste strikt beschermde amfibieënsoorten hebben een geschikte voortplantingsplaats nabij een landhabitat nodig in hun leefgebied. Er zijn geen voedselarme poelen of ondiepe sloten met glooiende oevers nabij bosjes en houtwallen aanwezig in en om het plangebied. Aan deze voorwaarden wordt op de meeste locaties niet voldaan. Bebouwing (1, 3, 5 en 6), maar ook open

weides (4 en 10), het dijkstalud (7) en het (8) vormen geen geschikte leef-omgeving voor strikt beschermde amfibieensoorten.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

De omgeving van Camping Roggebot is de enige waar ook strikt beschermde soorten kunnen worden verwacht gezien de biotopen (een grote poel, ondiepe kwel sloten nabij groene opgaande elementen). Echter, omdat bij onderzoeken in 2007 en 2010 geen strikt beschermde soorten in de directe omgeving zijn aangetroffen, en bijvoorbeeld de rugstreppad over een kilometer afstand te horen is, worden strikt beschermde soorten hier niet verwacht.

Samengevat

Op basis van eerder onderzoek worden alleen algemeen voorkomende beschermde soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet verwacht. Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

3.2.6 **Reptielen**

Volgens verspreidingsgegevens (Ravon, 2011) komen er geen reptielen in en om de deelgebieden in het Deltagebied voor. Hoewel verschillende biotopen (vooral rond het recreatiegebied Roggebot) als leefgebied voor ringslang, is deze bij eerdere onderzoeken niet aangetroffen (Tauw, 2010, en Altenburg en Wymenga, 2007). Effecten op reptielen worden daarom niet verwacht. Deze eerdere onderzoeken zijn dermate uitgebreid dat voorkomende reptielen zeker waren waargenomen.

3.2.7 **Vissen**

In 2007 is een gericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vissen. Bij dit onderzoek zijn naast vele algemeen voorkomende soorten ook de strikt beschermde soorten paling (tabel 1 Flora- en faunawet), kleine modderkruiper (tabel 2 Flora- en faunawet), bittervoorn en grote modderkruiper (zie ook bijlage 5) (beide tabel 3 Flora- en faunawet) aangetroffen. Aantasting van verblijfplaatsen van soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling mogelijk.

Van de deelgebieden worden alleen in de deelgebieden 2 en 10 ingrepen in watergangen uitgevoerd.

2) *Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder*

Zowel de grote vijver als de weidesloten nabij het recreatieterrein zijn geschikt als leefgebied voor vissen. Bij eerdere onderzoeken zijn deze elementen niet volledig onderzocht. Daarom is nader onderzoek nodig om de aanwezige soorten en de eventuele effecten op vissen beter in beeld te brengen.

10) *Nieuwbouwlocatie 1 en 2 Venedijk Zuid*

Voor de twee nieuwe erven aan de Venedijk-Zuid moet een toegang over/door het water worden aangelegd. De meest waarschijnlijke keuze is de aanleg van een dam.

In deze watergang kunnen soorten als bittervoorn en kleine modderkruiper niet worden uitgesloten. Echter, door zorgvuldig te handelen kunnen effecten worden voorkomen. De aanleg van een toegang beslaat een dermate klein stuk van het leefgebied van deze soorten dat er geen sprake is van een significante aantasting. De volgende maatregelen zijn nodig:

- Het water en de waterbodem moet voor de aanleg van de dam handmatig worden verstoord zodat aanwezige vissen wegvluchten.
- Bij het storten wordt één kant op gewerkt.

3.2.8 ***Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen***

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Bij gericht onderzoek in het Deltagebied (Tauw, 2010, en Altenburg en Wymenga, 2007) is alleen de wettelijk beschermde rivierrombout aan de overs van de IJssel aangetroffen. Andere wettelijk beschermde soorten zijn niet gevonden, en worden op basis van de aanwezige biotopen niet verwacht.

Omdat de rivierrombout vooral langs de rivier voorkomt, en geen van de deelgebieden dicht langs de IJssel ligt, worden er geen effecten verwacht.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in de deelgebieden.

4 CONCLUSIE

In kampen is in het zogenaamde Deltagebied, tussen de rivier de IJssel en het Drontermeer, de aanleg van een Bypass beoogd. Hiervoor zijn eerder in het kader van de bestemmingsplanwijziging al haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Enkele objecten zijn later ook onder het bestemmingsplan geschaard, en niet eerder onderzocht. Deze deellocaties zijn in deze quick scan flora en fauna onderzocht om de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de Flora- en faunawet in beeld te brengen.

4.1 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk in de deelgebieden voorkomende beschermde soorten als gewone vogelmelk, egel, mol, konijn, haas, muizen en spitsmuizen, paling, meerkikker, bastaard kikker, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algemene en landelijk geldende vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

In de deelgebieden kunnen vogels broeden; aantasting van in gebruik zijnde nesten dient te worden voorkomen. Van de jaarrond beschermde vogelsoorten kunnen effecten op de steenuil (deelgebieden 3, 6 en 9), de kerkuil (deelgebieden 2, 3, 6 en 9), de huismus (deelgebieden 2, 3, 6 en 9), de gierzwaluw (deelgebied 9) en verschillende soorten roofvogels (deelgebieden 2 en 3) niet zonder maatregelen en of nader onderzoek worden uitgesloten. De steenmarter kan op de locaties 6 en 9 niet zonder nader onderzoek worden uitgesloten. Deze locaties konden niet (geheel) worden betreden tijdens het verkennende onderzoek.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen in de deelgebieden 2, 3 en 9 niet op voorhand worden uitgesloten. Aantasting van belangrijke foerageergebieden of vliegroutes is behalve in deelgebied 2, overal uit te sluiten.

In deelgebied 2 kunnen ook effecten op strikt beschermde planten, vissen en de waterspitsmuis niet geheel worden uitgesloten. Nader onderzoek kan effecten specificeren.

Ook is in de niet betreden deelgebieden 6 en 9, de aanwezigheid van de steenmarter niet op voorhand uit te sluiten. Deelgebied 2 is dermate groot dat de soort daar ook aanwezig kan zijn.

4.2 CONSEQUENTIES

Algemeen

Er zijn enkele algemene voorwaarden uit de Flora- en faunawet op alle deelobjecten van toepassing:

- De start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (Globaal half maart tot half juli. Voor de boerenwaluw kan deze doorlopen tot in september) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - het slopen starten buiten het voortplantingsseizoen (april -augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.
 - Gras kort maaien voor het begin van de werkzaamheden.

Voor enkele soorten is een nader onderzoek noodzakelijk. Voor andere soorten kan door het aanvragen van een ontheffing en/of het nemen van maatregelen worden voorkomen dat effecten optreden, en daarmee een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Per deellocatie wordt aangegeven of er gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet zijn.

1) Objecten buitendijks gemeente Dronten

Deze deellocatie bestaat uit enkele kleinere bouwobjecten. Bij het veldonderzoek bleek alleen bij een kleine haven en botenopslag een gesloten, enkelwandige houten schuur aanwezig. De overige objecten bleken bankjes en borden die geen waarde zullen hebben voor flora en fauna.

Er worden in de schuur geen verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten verwacht. Natuurlijk kan er wel eens een merel broeden.

2) Camping Roggebot, jachthaven en de Skonenvaarder

De omgeving van camping Roggebot is het grootste deelgebied in dit onderzoek. Het omvat de Camping, de achterliggende jachthaven, het terrein van de kanovereniging de Skonenvaarder en het weidegebied ten oosten van dit terrein tot aan de toekomstige dijk (op enige afstand van de Buitendijksweg). Deze terreinen zullen mogelijk worden opgehoogd en vergraven. Hiervoor moeten alle bestaande structuren worden verwijderd.

Bij ophoging en vergraving zijn effecten te verwachten op:

- Ransuil, nestplaats en leefgebied (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).

Voor deze soort zijn maatregelen nodig en kan een ontheffing worden aangevraagd.

Er is nader onderzoek nodig naar:

- Huismus (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode april/mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012);
- Roofvogels en kerkuil, nestplaatsen; nader onderzoek in het broedseizoen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).
- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten. Nader onderzoek kan van begin juni tot half juli (kraamkolonies) en in augustus en september (paarplaatsen).
- Waterspitsmuis. Nader onderzoek in nazomer/najaar als populaties groot zijn. (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn).
- Steenmarter (Tabel 2 Flora- en faunawet). Onderzoek kan jaarrond plaatsvinden.
- Planten (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet). Nader onderzoek moet in het voorjaar en de zomer, (2 rondes) plaatsvinden.
- Vissen; veldonderzoek kan buiten de winterperiode: kleine modderkruiper, (tabel 2 Flora- en faunawet) en bittervoorn en grote modderkruiper, (tabel 3 Flora- en faunawet).

3) Buitendijksweg 1a

Buitendijksweg 1a betreft een voormalig grondgebonden melkveebedrijf. Op dit erf zullen de schuren worden gesloopt. De woning blijft gehandhaafd.

Bij sloop zijn effecten te verwachten op:

- Steenuil, verblijfplaats (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).
- Kerkuil, verblijfplaats (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).

Voor deze soorten zijn maatregelen nodig en kan een ontheffing worden aangevraagd.

Verder is nader onderzoek nodig naar:

- Huismus, nestplaatsen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode april/mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012);
- Roofvogels, nestplaatsen; nader onderzoek in het broedseizoen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).
- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten. Nader onderzoek kan van begin juni tot half juli (kraamkolonies) en in augustus en september (paarplaatsen).

4) Buitendijksweg ongenummerd

De Buitendijksweg ongenummerd betreft een weideperceel tegenover de Cellesbroesweg. Op dit perceel is de bouw van enkele woningen voorgenomen.

Er worden geen effecten op strikt beschermde soorten verwacht. Wel gelden de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht.

5) Schuur op Zwartendijk 8

Een aanbouw van zwarte damwandplaten die wordt gebruikt voor de opslag van hooi zal worden gesloopt. Het onderzoek richt zich alleen op deze aanbouw.

Er worden geen effecten op strikt beschermde soorten verwacht. Wel gelden de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht. Vanwege de aanwezigheid van een boerenzwaluwnest in de schuur moet rekening gehouden worden met een langer broedseizoen tot september.

6) Objecten Nieuwendijk

Aan de Nieuwendijk, nabij de Zwartendijk, staan 3 niet eerder onderzochte objecten. Het betreft een stacaravan met een houten schuurtje op nummer 2a, het erf Nieuwendijk 3 en een hooiberg die is verbouwd tot paardenstal. De schuren en de stacaravan zullen worden verwijderd. De woning op nummer 3 valt niet binnen dit onderzoek.

Er is nader onderzoek nodig naar:

- Huismus, nestplaatsen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode april/mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012);
- Steenuil en kerkuil, nestplaatsen; nader onderzoek in het broedseizoen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).
- Steenmarter (Tabel 2 Flora- en faunawet). Onderzoek kan jaarrond plaatsvinden.

7) Horeca Kamperstraatweg

Op de dijk, waar de Kamperstraatweg op ligt, is op een korte verbreding de realisatie van een nieuwe horecavoorziening voorgenomen.

Er worden geen effecten op strikt beschermde soorten verwacht. Wel gelden de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht.

8) Trafohuisje Kamperstraatweg

Temidden van open weilanden ligt nabij de Kamperstraatweg, een Trafohuisje. Dit gebouwtje zal worden gesloopt.

Er worden geen effecten op strikt beschermde soorten verwacht. Wel gelden de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht.

9) Kamperstraatweg 15

De locatie Kamperstraatweg 15 betreft een voormalig melkveehouderijbedrijf. Op de locatie Kamperstraatweg zullen alle gebouwen worden verwijderd ten behoeve van de dijkverlegging.

Er is nader onderzoek nodig naar:

- Huismus, nestplaatsen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode april/mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012);
- Steenuil en kerkuil, nestplaatsen; nader onderzoek in het broedseizoen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn).
- Gierzwaluw Beschermd in tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn; onderzoek vindt plaats door in de periode 15 mei tot 15 juli drie maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012), met minimaal 10 dagen tussen de onderzoeks rondes.
- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrictlijn); zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten. Nader onderzoek kan van begin juni tot half juli (kraamkolonies) en in augustus en september (paarplaatsen).
- Steenmarter (Tabel 2 Flora- en faunawet'. Onderzoek kan jaarrond plaatsvinden.

10) Nieuwbouwlocatie 1 en 2 Venedijk Zuid

Aan de Venedijk Zuid zullen op twee percelen agrarisch grasland nieuwe erven worden gebouwd.

Er zijn maatregelen nodig:

Om effecten op beschermde vissoorten te voorkomen bij de aanleg van de nieuwe toegangen zijn maatregelen nodig:

- Het water en de waterbodem moet voor de aanleg van de dam handmatig worden verstoord zodat aanwezige vissen wegluchten.
- Bij het storten wordt één kant op gewerkt.

4.3 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit een ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Nieuw te bouwen gebouwen kunnen geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door op een hoogte van 2,5 meter en hoger, open stootvoegen van 2 cm. breed aan te brengen.
- Laat schuren toegankelijk voor de boerenzwaluw, en houdt enkele balken ruw of betimmer ze met een ruwhouten plank.
- Het aanleggen van wat kleinschalige elementen, takkenrillen en/of een hoogstamboomgaard is positief voor alle in de omgeving levende roofvogels.
- Gebruik in de nieuwe bebouwing vogelvriendelijk vogelschroot (www.vogelvide.nl), of zet het vogelschroot verder naar achteren zodat broedruimte onder de pannen ontstaat.
- Plaats op minimaal 3 meter hoogte enkele neststenen in de buitenmuren.
- Plant erfsingels met streekeigen beplanting aan om nieuwe erven.
- Plaats op nieuwe erven een steenuilenkast en/of een kerkuilenkast.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Altenburg en Wymenga Ecologisch Onderzoek, 2007, Flora en fauna IJsseldelta Zuid in 2007, A&W-rapport 975.

Bos, F. e.a. 2006, De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse Fauna 7, De Vlinderstichting, Utrecht, KNNV Uitgeverij.

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Dijkstra e.a., 2002, De Nederlandse Libellen (Odanata), Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Utrecht, KNNV Uitgeverij.

Edgar, P. and Bird, D. R. c/o The Herpetological Conservation Trust, 2005; Action Plan for the Conservation of the Crested Newt Triturus cristatus Species Complex in Europe.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Dienst Regelingen, 2009; Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten, Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.vlinderstichting.nl

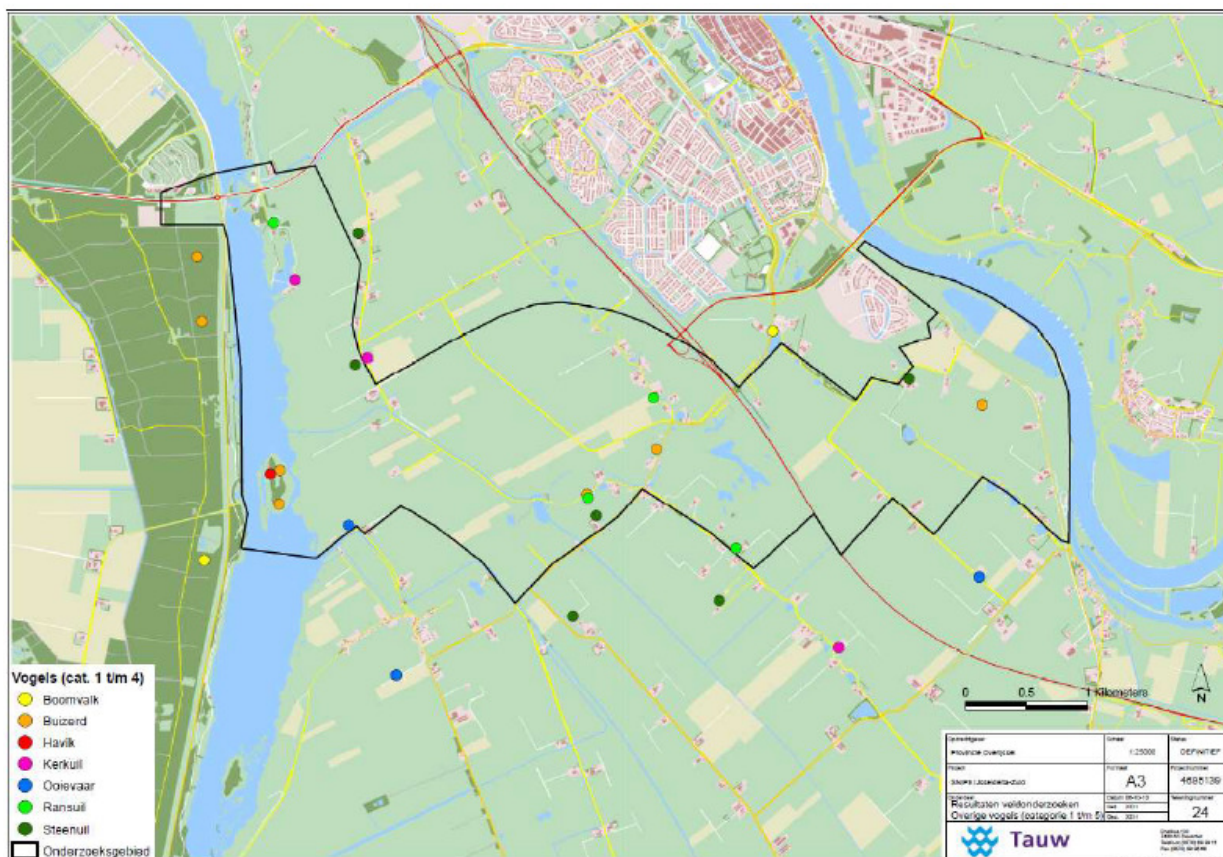
www.libellennet.nl

BIJLAGE 2: BESCHERMDE PLANTENSOORTEN IN HET DELTAGEBIED

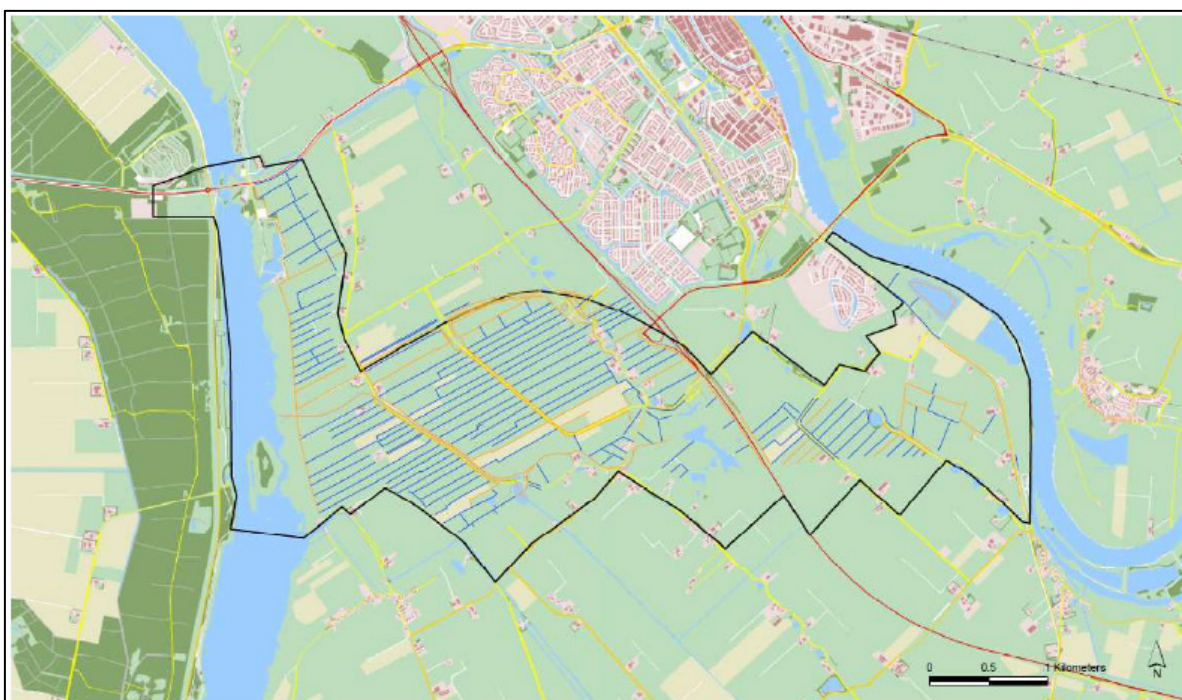
Beschermde planten in het Deltagebied (Tauw, 2010).

BIJLAGE 3: JAARROND BESCHERMDE VOGELS IN HET DELTAGEBIED

Jaarrond beschermde roofvogels, uilen en de ooievaar in het Deltagebied (Tauw, 2010)

BIJLAGE 5: POTENTIEEL GESCHIKT HABITAT VOOR GROTE MODDERKRUIPER IN HET DELTAGEBIED

Potentieel geschikt habitat voor grote modderkruiper (Tauw, 2010)